

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Warszawie

IPN BU 0 141/3/14
7597/III

I-7597/3

JAWNE
Podstawa prawna – art. 10 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1999 roku o ochronie
informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 80, późn. zm.)

ARCHIWUM
MSW
NR 7597/III/14

Rok brakowania materiałów 2020
Rok brakowania mikrofilmu 11A

Zabrania się:
wydawania z akt dokumentów,
wykonywania fotokopii i odpisów
bez zgody Archiwum

IPN 0141/3 tom 14

IPN BU 0 141/3/14
7597/III

MINISTERSTWO STRAŻY WĘWNETRZNYCH

(Stempel nagłówek jednostki)

Nr dz. koresp. 71780/5/11/80

Nr RSD 15/80

Nr rep. prok. 1175 103/80

PO 52-11-11/81

Tajne
Spec 20820018

AKTA

Kontrolne
DOCHODZENIA
ŚLEDZTWA

w sprawie *)
p-ko

R.L. Hoczulskiemu

z linijem

podejrz. o przestępstwo z art. 273 § 1 w zw z

art. 273 § 1 k

Wszczęto 23.09.80

Zakończono 8.10.82

Akta zawierają 120 kart

Tom nr

XIV

(sprawa w XVI tomach)

Otrzymują :

Warszawa, dnia 2 stycznia 1981 r.

Tow. Krzysztoporski

Tow. Walczyński
Tow. Chomętowski

T A J N E

Egz. Nr. 2.

I N F O R M A C J A

o wynikach śledztwa przeciwko członkom kierownictwa
antysocjalistycznego ugrupowania pn. "KONFEDERACJA
POLSKI NIEPODLEGŁEJ"

Biuro Śledcze MSW - współdziałając z Departamentem III MSW - pod nadzorem Prokuratury Wojewódzkiej w Warszawie, przeprowadziło śledztwo w sprawie czynności przygotowawczych mających na celu obalenie przemocą ustroju PRL, podjętych przez członków nielegalnego związku pn. "KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ" /art. 123 kk w zw. z art. 128 kk/. Zakresem tego postępowania objęto również inne czyny dokonane przez uczestników wymienionego związku przestępczego. Dotyczy to w szczególności poniżania ustroju socjalistycznego i naczelnych organów PRL /art. 270 § 1 kk w zw. z art. 273 § 1 kk/, a także wejścia w porozumienie z obcymi organizacjami działającymi na szkodę interesów politycznych PRL /art. 132 kk/.

W okresie od 23.09. do 8.12.1980 r. przedstawiono zarzuty i tymczasowo aresztowano :

1. Leszka Roberta MOCZULSKIEGO, lat 50, prawnika, nie pracującego, żonatego, nie karanego, zam. w Warszawie, ul. Jaracza 3 m 4a - przewodniczącego Rady Politycznej "KPN" od dnia 1.09.1979 r. do dnia 23.09.1980 r. /tj. do aresztowania/;
2. Tadeusza STANSKIEGO, lat 32, prawnika, nie pracującego, żonatego, nie karanego, zam. w Warszawie, ul. Kartaginy 1 m 62 - szefa "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN" i członka Rady Politycznej "KPN" ;

- 3/ Zygmunta GOŁAWSKIEGO, lat 56, rzemieślnika - właściciela zakładu szklarskiego, żonatego, karanego w 1975 r. z art. 215 § 1 kk /pa-serstwo/, zam. w Siedlcach, ul. Kilińskiego Nr 21 - członka Rady Politycznej "KPN" prowadzącego działalność propagandową na terenie województwa siedleckiego ;
- 4/ Jerzego SYCHUTA, lat 32, z zawodu elektryka, zatrudnionego w WPHW w Szczecinie, żonatego, nie karanego, zam. w Szczecinie, ul. Kozierowskiego Nr 1 a m 6 - członka Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN" Obszaru Północnego w Szczecinie ;
- 5/ Krzysztofa BZDYLA, lat 30, ekonomistę, zatrudnionego w Dzielnicowym Zespole Administracyjnym Szkół w Krakowie, kawalera, nie karanego, zam. w Krakowie, ul. Włoska Nr 9 m 47 - członka Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN" Obszaru Południowego w Krakowie, organizatora bazy poligraficznej, związku na tym terenie ;
- 6/ Tadeusza JANDZISZAKA, lat 38, historyka, nie pracującego, żonatego nie karanego, zam. we Wrocławiu, ul. Kuźnicza Nr 11 m 13 - szefa Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN" Obszaru Zachodniego we Wrocławiu
- 7/ Wojciecha ZIEMBIŃSKIEGO^{x/}, lat 55, redaktora technicznego - zatrudnionego na pracach zleconych w miesięczniku "WIEŻ", rencistę, rozwiedzionego, nie karanego, zam. w Warszawie, ul. Sady Żoliborskie Nr 7 A m 21 ;
- 8/ w odniesieniu do Romualda SZEREMIETIEWA, lat 35, prawnika, nie pracującego, żonatego, nie karanego, zam. w Lesznie, ul. Sułkowskiego Nr 16 m 3 - Prokuratura Wojewódzka w Warszawie wydała w dniu 18.12.1980 r. postanowienie o przedstawieniu zarzutu i tymczasowym aresztowaniu. Z uwagi na to, że w/wym. ukrywa się, zarządzone poszukiwania listem gończym.

x/W. Ziemińskiemu przedstawiono zarzut o działalność przestępczą w związku pn. "Komitet Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu". Akces do "KPSN" zgłosiło kilkanaście osób /b. oficerów legionów J. Piłsudskiego, II Rzeczypospolitej i członków zbrojnego podziemia z okresu okupacji/. "KPSN" wydawał pismo pt. "Rzeczpospolita", redagowane przez Ziemińskiego, w którym zamieszczone były sformułowania godzące w jedność sojuszniczą i poniżające ustrój PRL. Celem poczynań "KPSN-u" był m.in. bojkot wyborów, zmiana ordynacji wyborczej.

- 3 -

Śledztwem nie został objęty - mimo istnienia dowodów Stanisław KRAJSKI, lat 24, student Akademii Teologii Katolickiej, nie pracujący, kawaler, zam. w Warszawie, ul. Zwierzyniecka Nr 11 m 58, który w "KPN" zajmował się organizowaniem działalności grup młodzieżowych. ~~Materiały te zostały już przekazane do Archiwum Państwowego w Warszawie i nie powinny być dalej udostępniane.~~
Nadmienić także należy, że poniechał on aktywnej działalności w ramach "KPN" po aresztowaniu członków kierownictwa tego związku.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci :

- nielegalnie drukowanych i kolportowanych w Polsce, a także za granicą, opracowań o treści politycznej, /w tym założeń ideowo-programowych "KPN", wywiadów udzielonych i opublikowanych w prasie oraz telewizji krajów zachodnich ;
- rękopisów o treści dot. działalności organizacyjnej i politycznej wymienionych na wstępie osób w różnych ugrupowaniach antysocjalistycznych /zwłaszcza dot. to "ROPCziO", "KPN", "KPSN"/, działających w Polsce od 1977 r. ;
- korespondencji różnych osób, występujących w imieniu "KPN" z osobami i organizacjami na Zachodzie, prowadzącymi działalność przeciwko interesom politycznym PRL. Korespondencja ta ilustruje formy i charakter kontaktów oraz zakres współdziałania "KPN" z obcymi organizacjami ;
- zeznań świadków - w większości aktywnych uczestników nielegalnego związku "KPN" x/ ;
- fragmentarycznych wyjaśnień osób podejrzanych ;

x/ przesłuchano 93 świadków, w tym wielokrotnie 21 osób.

- 4 -

- opinii biegłych^{x/} i ekspertyz Zakładu Kryminalistyki KGMO^{xx/};
- protokół oględzin zabezpieczonych dowodów rzeczowych, w tym m.in. dokumentów, taśm magnetofonowych i magnetowidowych ;

u s t a l o n o :

- 1/ genezę powstania "KONFEDERACJI POLSKI NIEPODLEGŁEJ" oraz cele programowe, metody i formy ich realizacji ;
- 2/ strukturę organizacyjną /krajową i zagraniczną/ "KPN" oraz skład personalny jego kierowniczych ogniw ;
- 3/ charakter powiązań "KPN" z zagranicznymi organizacjami działającymi na szkodę interesów politycznych PRL.

W wyniku czynności operacyjno-procesowych zakwestionowano i zabezpieczono w sprawie także obszerną dokumentację o charakterze archiwalnym, jak też obrazującą podejmowane w 1980 r. działania "KPN" w związku z zaistniałą sytuacją w kraju, rocznicami wydarzeń historycznych oraz świadczącą o finansowym wsparciu udzielanym temu nielegalnemu związkowi. Dokumenty te pozwoliły na wyraźne określenie celów i zamiarów "KPN", które w istocie zmierzały do obalenia istniejącej struktury społeczno-politycznej PRL. Działania w tym zakresie nasiliły się w drugim półroczu ub. roku.

x/ zwrócono się w szczególności do Instytutu Badania Współczesnych Problemów Kapitalizmu o dokonanie oceny oraz scharakteryzowanie poczynąń osób i organizacji na Zachodzie, z którymi współdziałali uczestnicy działalności "KPN"; do Ministerstwa Spraw Zagranicznych o wskazanie przypadków działalności "KPN" za granicą i określenie szkodliwości tych poczynąń dla interesów PRL.

XX/ Zakład Kryminalistyki KGMO przeprowadził badania pisma maszynowego, ręcznego, zapisów na taśmie magnetofonowej, dokonywał odczytania nieczytelnych /zamazanych/ tekstów i udzielał bieżącej konsultacji w zakresie selekcji i wykorzystania materiałów zakwestionowanych u podejrzanych i świadków.

GENEZA, CELE I FORMY REALIZACJI ZAŁOŻEN PROGRAMOWYCH
"KPN" :

Formalne utworzenie związku pn. "KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ" nastąpiło w dniu 1 września 1979 roku^{x/}. Tym niemniej, już w maju i czerwcu 1979 r., L. MOCZULSKI, T. STAŃSKI i R. SZEREMIETIEW, w ramach związku pn. "RUCH OBRONY PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA", podjęli działania zmierzające do wyodrębnienia nowego, samodzielnego ugrupowania politycznego. Powodem rozłamu w "ROPCziO" były m. in. konflikty zapoczątkowane w 1978 r. na tle sprawowania przywódczych funkcji przez L. MOCZULSKIEGO i dysponowania środkami pieniężnymi przekazywanymi na rzecz "ROPCziO", m. in. przez paryską "Kulturę"^{xx/}.

Utworzenie nielegalnego związku pn. "KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ" znalazło potwierdzenie m. in. w wydanych przez ten związek i rozpowszechnianych w kraju i za granicą "dokumentach programowych", na które składają się :

- "Akt Konfederacji Polski Niepodległej" ^{xxx/};
- "Deklaracja ideowa Konfederacji Polski Niepodległej" ;
- "Tymczasowy Statut Konfederacji Polski Niepodległej".

x/ Nina MILEWSKA w dniu 1.09.1979 r., w czasie manifestacji przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie, ogłosiła powstanie "KPN". L. Moczulski w tym czasie był przewencyjnie zatrzymany.

xx/ Świadek M. M. SKUZA - członek tzw. Rady Funduszu "ROPCziO" i mediator w konflikcie między L. Moczulskim i A. Czumą zeznał, że hasła polityczne w "ROPCziO" wysunięto z chwilą poszukiwania zachodniego protektora, który by finansował działalność tego ugrupowania. Dotyczy to przede wszystkim hasła o niepodległości i suwerenności Polski, a także o istniejącym uzależnieniu od ZSRR.

xxx/ Ustalono, że spośród 50 osób, których nazwiska figurują pod tekstem "Aktu KPN" tylko 31 było faktycznymi sygnatariuszami tego dokumentu; 8 to osoby fikcyjne; 8 to osoby które nie wyraziły zgody na umieszczenie ich nazwisk na tym dokumencie; 3 to osoby u których - w oparciu o orzeczenia Komisji Lekarskich - stwierdzono zaburzenia psychiczne.

Z treści w/w dokumentów, a zwłaszcza "Aktu KPN" i "Tymczasowego Statutu KPN" wynika, że celem związku jest prowadzenie działań zmierzających do "... odzyskania niezawisłej państwowości polskiej/.../ i budowa niepodległej Rzeczypospolitej...".^{x/}

O ustroju, władzy i charakterze nowego państwa - określanego jako III Rzeczypospolita - zdecydować mają współobywatele, przy czym "... metody i formy działania określa władze statutowe KPN...", przy zastrzeżeniu, że "... nie rezygnując z góry z jakichkolwiek form działania na rzecz niepodległości, za główną formę działania KPN uważa się budowę struktur, z których powstanie niepodległa Rzeczypospolita..."

Te określenia znajdują swoje sprecyzowanie tak w treści "Deklaracji ideowej KPN", gdzie stwierdza się, że jedyną drogą prowadzącą do zakreślonych celów jest "... likwidacja władzy PZPR...", jak również w programowym artykule L. MOCZULSKIEGO nt. "Rewolucja bez rewolucji", opublikowanym w połowie 1979 r. w kraju i za granicą. W tekście tym, formułującym założenia ideowo-programowe tzw. nurtu niepodległościowego, który znalazł swój instytucjonalny wyraz w utworzeniu ugrupowania "KPN", wskazane zostały cele i metody ich realizacji^{xx/}.

x/ z zeznań świadka W. FIJAŁKOWSKIEGO, uczestnika działalności "KPN" z Wrocławia wynika, iż T. JĄNDZISZAK - werbując członków tego związku - informował, że "... KPN jest opozycyjną partią polityczną, której zasadniczym celem jest przejęcie władzy...".

Świadek R. CHMIELARSKI z Krakowa, angażowany do powielania i kolportażu ulotek zeznał m. in., że "... celem działalności KPN jest zmiana rządu...".

W. CHYLICKA z Warszawy, uprzednio współdziałająca z L. Moczulskim w ugrupowaniu "ROPCzIO" stwierdziła, że program "KPN" to zbiór haseł głoszonych bez rozeznania realnych możliwości ich realizacji, nie liczących się z aktualną racją stanu Polski, położeniem geopolitycznym i układami PRL - ZSRR. W działaniu raził ją brak realizmu, kultury politycznej i awanturnictwo. Z tych powodów - mimo nalegań L. Moczulskiego - odmówiła udziału w działalności "KPN".

xx/ W liście z dnia 17.01.1980 r. T. STRZYŻEWSKIEGO - przedstawiciela "KPN" w Szwecji - opublikowanym w nr 2 z lutego 1980 r. "Wiadomości Polskich", stanowiących organ "Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji" stwierdził on. m. in., że nieprawdą jest jakoby sygnatariusze "Aktu KPN" nie określili żadnych form działania zmierzających do realizacji postawionych celów. Cały program działania niepodległościowego zawarty jest bowiem w artykule L. Moczulskiego pt. "Rewolucja bez rewolucji".

Są to te same cele jak określone w dokumentach programowych "KPN".

Sprecyzowanie metod i form realizacji głoszonych haseł "KPN" polega na tym, iż L. MOCZULSKI tworzy swoiste pojęcie "... rewolucji pełzającej...". Stąd tytuł opracowania "Rewolucja bez rewolucji". Ma ona polegać na "... rewolucyjnych przemianach rozwijających się stopniowo i potokowo obejmujących coraz to nowsze dziedziny życia społecznego...". Nie jest to jednak ewolucja - "... odrzucamy program ewolucji, ponieważ nie chcemy przekształcać istniejących układów przy zachowaniu ich zasadniczej struktury - lecz dążymy do zburzenia tej struktury. Dlatego postulujemy działania rewolucyjne. Słowo "rewolucja" należy rozumieć w najszerszym jego pojęciu: rewolucja jest to usunięcie starej struktury i zastąpienie jej przez nową..., jesteśmy rzecznikami polskiej rewolucji narodowej, która w miarę możliwości powstrzymywać się będzie od stosowania eksplozywnych form /.../. Uczciwość wymaga stwierdzenia, że /.../ nie wolno nam z góry wykluczyć sytuacji, w której różne formy walki zbrojnej, włącznie z powstaniem powszechnym - mogą okazać się najskuteczniejszą i najpotrzebniejszą metodą działania..." x/.

Założenia ideowo-programowe "KPN" były realizowane w szczególności poprzez:

- szeroko zakrojone, nielegalne akcje wydawnicze i kolportaż różnych opracowań, w tym ulotek. Treść ich, poza propagowaniem założeń ideologicznych związku, zawierała sformułowania szkalujące ustrój i naczelne organy władzy PRL. Jednocześnie była ona skierowana przeciwko ZSRR i jedności sojuszniczej państw socjalistycznych;
- organizowanie manifestacji publicznych z okazji różnych rocznic historycznych /Konstytucji 3 Maja, wybuchu powstania warszawskiego, drugiej wojny światowej, 11 listopada/ - którym nadawano wrogi politycznie charakter wygłaszając przemówienia bądź prezentując demagogiczne hasła;

x/ na realność zainteresowania osób działających w "KPN" próbami rewolucyjnych form przejęcia władzy wskazywać może treść komunikatu "Sekretariatu Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN" z dnia 28.07.1980 roku, opublikowanego w tygodniku polonii kanadyjskiej "CZAS", nr 36 z 6.09.1980 r. informującego, że na pierwszym "Kongresie KPN" w Łądku Zdroju w dniu 26.07.1980 r. "... wiele uwagi poświęcono dwóm uzupełniającym się drogą prowadzącym do osiągnięcia niepodległości, przemianom ewolucyjnym, osiąganym wskutek presji społecznej na władze PRL, oraz rozwiązaniom rewolucyjnym..."

- demonstrowanie swojej działalności w życiu publicznym w drodze ustanowienia i noszenia odznak organizacyjnych, a także rozwieszania transparentów ;
- tworzenie agend zagranicznych w krajach zachodnich /o czym będzie szczegółowo mowa w dalszej części opracowania/ ;
- udzielanie wywiadów prasowych i telewizyjnych ^{x/} korespondentom państw zachodnich, zawierających treści antypaństwowe i antysocjalistyczne ;
- nawiązywanie kontaktów i porozumień z osobami wrogo nastawionymi do systemu ustrojowego PRL, w tym z cudzoziemcami m.in. pracownikami ambasady USA w Polsce ^{xx/} ;
- angażowanie młodzieży szkół średnich w terenie różnych miejscowości w kraju, które wyrażało się w agitowaniu do działalności w "KPN", nakłanianiu do popełniania przestępstw w drodze przekazywania do kolportażu pism ulotnych, dostarczania matryc i innych środków techniki drukarskiej oraz pieniędzy, wykorzystywania w charakterze kurierów ^{xxx/}. Na podkreślenie zasługuje fakt, że taka praktyka L. Moczulskiego i innych wywołała zrozumiałe protesty rodziców ^{xxxx/}.

x/ np. w tygodniku "Der Spiegel" nr 38 z 15. 09. 1980 r., w różnych numerach kanadyjskiego tygodnika "CZAS" - w okresie od 1979 r.; czasopiśmie RFN "Criticon" nr 57 ze stycznia - lutego 1980 r. dla telewizji RFN - opublikowany w dn. 8. 09. 1980 r.

xx/ L. Moczulski, R. Szeremietiew i T. Stański - kontakty takie utrzymywali ze Zb. WOŁYŃSKIM, obywatelem USA przebywającym w Polsce na karcie stałego pobytu, b. oficerem do zadań specjalnych gen. S. KOPAŃSKIEGO, u którego zakwestionowano obszerny materiał archiwalny "KPN". Zb. Wołyński organizował spotkania wymienionych z pracownikami Ambasady USA w Warszawie.

xxx/ Ustalono, że np. w Warszawie L. Moczulski i T. Stański nakłonili do działalności w "KPN" 24 uczniów szkół ogólnokształcących i techników w wieku 16 - 19 lat; w Toruniu z T. Stańskim - współdziałało dwóch uczniów tamtejszego liceum; we Wrocławiu T. Jandziszak zaangażował kilku miejscowych uczniów ;

xxxx/ T. NOWAKOWSKA - ROSSA, której dwaj synowie uczestniczyli z inspiracji L. Moczulskiego w produkcji i kolportażu ulotek odwiedziła L. Moczulskiego żądając - w sposób kategoryczny - zaniechania tego rodzaju praktyki;

- organizowanie spotkań członków i sympatyków związku celem wykonania przyjętych założeń programowych i rozpowszechniania uprzednio przygotowanych opracowań^{x/}.

STRUKTURA I SKŁAD PERSONALNY KIEROWNICZYCH OGNIW "KPN"

Z ustaleń wynika, że L. MOCZULSKI, R. SZEREMIETIEW i T. STANSKI współdziałając z innymi osobami z "KPN", zgodnie z przyjętą koncepcją programowo-ideową od początku istnienia związku, rozpoczęli tworzenie struktur, które według wspomnianych założeń miały umożliwić przejęcie władzy w Polsce.

Zgromadzony materiał dowodowy świadczy bezspornie, że tworzone ogniwa związku odpowiadały strukturze określonej w "Tymczasowym Statucie KPN".

Najważniejszą władzą "Konfederacji Polski Niepodległej" jest "zjazd"^{xx/}, będący reprezentacją, wyłonionych w drodze wyborów, delegatów poszczególnych grup i środowisk wchodzących w skład "KPN"^{xxx/}.

Organem kierującym "KPN" pomiędzy "kongresami", a jednocześnie koordynującym działalność ideowo-polityczną i ustalającym główne kierunki działania tej organizacji jest tzw. Rada Polityczna.

x/ spotkania takie odbyły się między innymi w Łądku Zdroju w dniu 26.07.80 r., nadano mu rangę "Kongresu KPN"; w Warszawie w dniu 16.11.1980 r.; w Krakowie w dniu 22.11.1980 r.

xx/ W ub. roku zmieniono nazwę na "kongres", co wynika z treści komunikatu "Sekretariatu kierownictwa Akcji Bieżącej KPN" z dn. 28.07.1980 r. opublikowanego w tygodniku polonii kanadyjskiej "Czas" nr 36 z dn. 6.09.1980 r.

xxx/ W wyniku działań podjętych przez ~~Województwo~~ Urząd Wojewódzki w Wałbrzychu w dniu 26.07.1980 r. dokonano rozwiązania nielegalnego zgromadzenia odbywającego się w mieszkaniu Zb. MARTYNOWSKIEGO w Łądku Zdroju. Ustalono wówczas nazwiska 18 osób biorących udział w tym spotkaniu.

- 10 -

Jak wynika z zeznań świadków - "Rada Polityczna KPN" nie miała stałego składu osobowego. Tym niemniej w składzie "Rady" stale byli :
L. MOCZULSKI, T. STANSKI, R. SZEREMIETIEW, St. KRAJSKI, Z.
GOŁAWSKI, St. FRĄCZAK i M. NIESYN^{x/}, K. GASIOROWSKI, St.
PALCZEWSKI, T. JANDZISZAK, M. LACHOWICZ^{xx/}.

Organem wykonawczym podległym "Radzie Politycznej KPN" jest "Kierownictwo Akcji Bieżącej KPN" dzielące się na 4 obszary : centralny z siedzibą w Warszawie, południowy - w Krakowie, zachodni - we Wrocławiu, północny - w Szczecinie.

Komórkami wewnątrz-organizacyjnymi "KAB-KPN" na szczeblu centralnym jest : "Główne Biuro Organizacyjne", prowadzące sprawy administracyjne i finansowe "KPN"^{xxx/} oraz "Sekretariat KAB-KPN"^{xxxx/}. Podział organizacyjny "KPN" na okręgi, podokręgi, rejony działania wynika z "Tymczasowego Statutu KPN", ale świadkowie stwierdzili, że dotychczas nie utworzono jeszcze tych komórek ugrupowania.

Centralnemu Kierownictwu Akcji Bieżącej "KPN" podlegają "Biura Zagraniczne KPN" działające w :

x/ - St. FRĄCZAK i M. NIESYN wchodzili w skład "Rady Politycznej KPN" jako przedstawiciele "Komitetu Samoobrony Chłopskiej Ziemi Lubelskiej".

xx/ - w toku czynności zmierzających do zatrzymania i przesłuchania ustalono, że M. LACHOWICZ ukrywa się.

xxx/ - na istnienie tej komórki wskazują dokumenty zakwestionowane u T. STANSKIEGO podczas przeszukania w dniu 21.08.1980 r.

xxxx/ - potwierdzeniem istnienia tej komórki są różnego rodzaju komunikaty "KPN", publikowane w kraju i za granicą.

- Szwecji, gdzie pełnomocnikami są Jerzy KLEBAN^{x/} i Tomasz STRZYŻEWSKI^{xx/};
- Norwegii, gdzie pełnomocnikiem jest Władysław GAUZA^{xxx/};
- RFN, gdzie pełnomocnikiem jest Maciej PSTRAG-BIELENSKI^{xxxx/}, sygnatariusz "Aktu KPN";
- Kanadzie, gdzie pełnomocnikiem jest Marian ORŁOWSKI;
- Francji, gdzie pełnomocnikiem jest Tadeusz BRZOSTEK, powołany przez M. PSTRAG-BIELENSKIEGO;
- Hiszpanii, gdzie pełnomocnikiem jest Jerzy RADŁOWSKI, powołany przez M. PSTRAG-BIELENSKIEGO, na czas trwania konferencji madryckiej;
- W. Brytanii, gdzie pełnomocnikiem jest Franciszek WILK^{xxxxx/};

x/ - J. KLEBAN wyjechał z Polski w 1978 r. do Szwecji i odmówił powrotu do kraju.

xx/ - T. STRZYŻEWSKI zatrudniony był jako cenzor w delegaturze GUKPPiW w Krakowie. W 1977 r. wyjechał do Finlandii i odmówił powrotu do kraju. Przeciwno T. STRZYŻEWSKIEMU KWMO w Krakowie prowadziła postępowanie karne, gdyż ustalono, że wywiózł on z Polski i udostępnił za granicą dokumenty GUKPPiW stanowiące tajemnicę służbową. Wymieniony był inspiratorem akcji propagandowych na Zachodzie związanych z działalnością cenzury w kraju. Postępowanie karne zostało zawieszone z uwagi na jego pobyt za granicą.

xxx/ - Wł. GAUZA wyjechał z Polski w 1974 r. do Szwecji i odmówił powrotu do kraju.

xxxx/ - M. PSTRAG-BIELENSKI wyjechał w 1979 r. do Berlina Zach. i odmówił powrotu do kraju. Przeciwno w/w toczy się śledztwo o szpiegostwo.

xxxxx/ - Fr. WILK kieruje w W. Brytanii "Polskim Stronnictwem Ludowym", którego przedstawiciele wchodzi w skład rządu emigracyjnego.

- USA, gdzie pełnomocnikiem jest Henryk SZUSTER.

W wyniku przeszukania dokonanego u R. SZEREMIETIEWA w dniu 26.11.1980 r. zakwestionowano schemat organizacyjny "KPN", który w zestawieniu z innymi ustaleniami procesowymi w sprawie, pozwala na zrekonstruowanie zagranicznej struktury tego związku.

Przewiduje ona istnienie następujących ogniw :

1. "Pełnomocnika Generalnego Rady Politycznej KPN na zagranicę" podlegającego bezpośrednio "Centralnemu Kierownictwu Akcji Bieżącej" w kraju, któremu mają być podporządkowane :
 - a/ "Zagraniczna Rada Polityczna KPN", będąca komórką doradczo-analityczną ;
 - b/ kierownik "Centralnego Biura Informacyjnego KPN" zagranicą ;
 - c/ pełnomocnicy na poszczególne kraje lub obszary i podległe im "Biura Informacyjne" oraz zagraniczne grupy działania. Pełnomocnicy wraz z "Biurami Informacyjnymi" tworzą delegaturę lub przedstawicielstwo ;
 - d/ komórka wywiadu, podległa zarówno "Pełnomocnikowi Generalnemu Rady Politycznej KPN na zagranicę", jak i "Centralnemu Kierownictwu Akcji Bieżącej KPN" w kraju.

POWIĄZANIA "KPN" Z ZAGRANICZNYMI ORGANIZACJAMI DZIAŁAJĄCYMI
NA SZKODĘ INTERESÓW POLITYCZNYCH PRL I ICH CHARAKTER

Ustalono, że "Konfederacja Polski Niepodległej", a zwłaszcza L. MOCZULSKI, T. STANSKI i R. SZEREMIETIEW od początku istnienia

związku czynili starania o uzyskanie poparcia propagandowego i materialnego za granicą.

Służyły temu m. in. tworzone zagraniczne agendy "KPN", nawiązywane bezpośrednie kontakty kierownictwa krajowego z osobami na Zachodzie reprezentującymi wrogi stosunek do PRL, a także szeroko kolportowane za granicą różne materiały propagandowe informujące o działalności "KPN".

Najwcześniej L. MOCZULSKI nawiązał kontakty z Jerzym GIED-ROYCIEM z paryskiej "Kultury"^{x/}, a następnie Jerzym KLEBANEM z miesięcznika pt. "Wiomości Polskie" - organu prasowego emigracji polskiej w Szwecji.

Wsparcie materialne uzyskał też L. MOCZULSKI z emigracyjnego "ośrodka legalistycznego"^{xx/} i tzw. Funduszu Wolnego Słowa^{xxx/}.

x/- kontakty L. MOCZULSKIEGO z paryską "Kulturą" datują się już od okresu jego działalności w "ROPCzIO". Z "Kultury" paryskiej otrzymywał on środki pieniężne. Z chwilą powstania "KPN" także to "źródło" włączyło się do finansowania działalności L. MOCZULSKIEGO i "KPN". Świadek M. M. SKUZA zeznał, iż Zb. WOŁYNSKI pokazał mu pokwitowania podpisane przez L. MOCZULSKIEGO na otrzymane kwoty z paryskiej "Kultury".

xx/- "ośrodek legalistyczny" tworzą emigracyjne ugrupowania na Zachodzie, wchodzące w skład "rządu polskiego" w W. Brytanii.

xxx/- "Fundusz Wolnego Słowa" został utworzony w 1978 r. na tzw. Ogólnoswiatowym Zjeździe Polonii Wolnego Świata, deklarującym swoją jedność z "...walczącym krajem". Znaczne środki pieniężne asygnowane przez tę agendę pochodzą m. in. ze "Skarbu Narodowego" - emigracyjnego funduszu "rządu londyńskiego". Przewodniczącym Rady "FWS" jest emigracyjny prezydent E. RACZYŃSKI, stąd też używane jest określenie "fundusz Raczyńskiego". W skład Rady "FWS" wchodzi m. in. L. CIOLKOSZOWA, F. WILK, S. ZALESKI.

Również od samego początku istnienia "KPN" L. MOCZULSKI utrzymywał kontakty z Rozgłośnią Polską "Radia Wolna Europa" za pośrednictwem zagranicznych agend "KPN", w tym zwłaszcza w Szwecji a później również poprzez M. PSTRAG-BIELENSKIEGO^{x/}.

Na przełomie 1979-1980 r. L. MOCZULSKI nawiązał kontakty z obywatelem USA, pochodzenia polskiego, Konstantym Zygfrydem HANFFEM, twórcą antypolskiej organizacji o nazwie "FREE POLAND" / "Wolna Polska" /, działającej w USA od 1975 r.^{xx/}. Organizacja ta propagująca hasło "wyzwolenia Polski" m.in. w swoim działaniu posługuje się metodami szantażu wobec oficjalnych przedstawicieli dyplomatycznych PRL, wysyłając listy z pogrózkami, przekazując służbom specjalnym w USA wykazy rzekomych agentów wywiadów państw socjalistycznych. Jest to ugrupowanie o profilu terrorystycznym na co wskazuje istnienie w jego strukturze komórki "Akcja Bojowa", której szefem jest płk Jan WALCZAK.

Za pośrednictwem K. Z. HANFFA "KPN" nawiązała kontakty i współpracę z działającą w USA m.in. "Koalicją Wolna Rosja"^{xxx/} oraz Komisją Spraw Międzynarodowych Izby Reprezentantów Kongresu USA. Z inspiracji tej Komisji "KPN" podjęła starania we wrześniu 1980 r. o opracowanie oświadczenia wspólnego dla "KPN" i NSZZ "Solidarność" o gotowości przejęcia przez utworzony na bazie "KPN" rząd w Polsce pełnego zadłużenia PRL. Deklaracja tej treści miała stanowić podstawę

x/ wskazuje na to m.in. tekst rozmowy zarejestrowany na taśmach magnetofonowych zabezpieczonych w toku przeszukania mieszkania L. MOCZULSKIEGO w dniu 23.09.1980 r.

xx/ organizacja ta powstała z inspiracji FBI i znajduje się pod jego kontrolą.
2. HANFF - na wniosek władz ogólnych USA - prosił o asankcjonowanie G.W. 32 H w Polsce.

xxx/ organizacja "Koalicja Wolna Rosja", której przewodzi Igor GŁAGOLEW, prezentuje program walki z ZSRR i obozem państw komunistycznych. Komunikat o zawarciu porozumienia pomiędzy "KPN" a "Koalicją Wolna Rosja" miał zostać opublikowany w organie prasowym Kongresu USA "Congressional Records".

Warszawa, dnia lutego 1981r.

IPN BU 0 141/3/14
1597/III

P O U F N E

Egz. Nr _____

N O T A T K A

dotycząca form działalności "KPN"

W toku śledztwa przeciwko członkom kierownictwa antysocjalistycznego ugrupowania pn. "KONFEDERACJA POLSKI NIEPODLEGŁEJ" /L. MOCZULSKI i inni - podejrzani o przestępstwo z art. 123 kk w zw. z art. 128 kk/, ustalono m.in. formy działań podejmowanych w kraju i za granicą przez ten związek przestępczy.

I. DZIAŁALNOŚĆ "KPN" W KRAJU

Działalność ta w głównej mierze polegała na:

1. organizowaniu ogniw struktury "KPN" - przewidzianych "statutem" tego związku tj. obszarów, okręgów, rejonów i grup działania, które miały realizować cele programowe związku określone w dokumentach programowych ^{x/}.

Celom tym podporządkowane były:

- tzw. Kongresy "KPN" organizowane w Łądku Zdroju, Krakowie i Warszawie ^{xx/};
- szkolenie członków "KPN" prowadzone w różnych miejscowościach kraju przez L. MOCZULSKIEGO, R. SZEREMIETIEWA i innych;
- akcje werbowania nowych członków związku, podejmowane przez członków

x/ na dokumenty programowe "KPN" składają się "AKT KPN", "Deklaracja ideowa KPN", "Tymczasowy Statut KPN". Niewątpliwie jednak podstawową pozycją określającą program "KPN", jego metody i formy realizacji była publikacja L. MOCZULSKIEGO pt. "Rewolucja bez rewolucji". W tekście sformułował on pojęcie "rewolucji pełzającej", realizowanej m.in. metodami walki zbrojnej.

xx/ pierwszy 'Kongres' odbył się 26. 07. 1980r. w Łądku Zdroju, następnie w Warszawie 16. 11. 1980r. i w Krakowie - 22. 11. 1980r. "Kongres" w Warszawie powierzył obowiązki przewodniczącego "Rady Politycznej" KPN R. SZEREMIETIEWOWI. Spotkanie w Krakowie poświęcone było omówieniu sposobów i metod działania "KPN" po aresztowaniu L. MOCZULSKIEGO. Po tym spotkaniu, w związku z czynnościami organów ścigania niektórzy członkowie obszaru południowego tzw. Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN" w Krakowie ujawnili swą działalność i oświadczyli, że jej poniechali.

- 2 -

- kierownictwa "KPN" zwłaszcza dot. to młodzieży^{x/};
 - odbieranie przysięgi organizacyjnej i wręczanie legitymacji członkowskich oraz znaczków organizacyjnych.
2. organizowaniu akcji propagandowych polegających na :
- sporządzaniu i kolportowaniu ulotek ;
 - malowaniu haseł i napisów na budynkach na terenie różnych miast /Warszawa, Wrocław, Kraków, Siedlce, Szczecin, Gdańsk, Lublin/, o zdecydowanej antyradzieckiej wymowie ;
 - drukowaniu i kolportowaniu broszur, m. in. "Gazeta Polska" stanowiącą organ prasowy "KPN". W okresie od 1979 r. do 23.09.1980 r. tj. do chwili aresztowania L. MOCZULSKIEGO ukazało się 13 wydawnictw "Gazety Polskiej" w łącznym nakładzie kilku tysięcy egzemplarzy, w których opublikowano własne opracowania członków "KPN" o treści szkalującej ustrój i naczelne organy PRL i skierowanej przeciwko sojuszowi Polski ze Związkiem Radzieckim.

Akcje propagandowe miały na celu upowszechnianie treści dokumentów programowych "KPN" oraz były podejmowane w rocznice wydarzeń o znaczeniu historycznym, bądź innych /Konstytucja 3 Maja-1980 r., wybuch powstania warszawskiego - 1979 i 1980 r., 1 i 17 września - 1979 i 1980 r., rocznica katyńska - 1979 i 1980 r., 11 listopada - 1979 i 1980 r./^{xx}.

W istocie jednak chodziło o nadanie wspomnianym rocznicom określonej wymowy politycznej - zdecydowanie antyustrojowej i antyradzieckiej. Akcje te ze względu na głoszone hasła^{xxx/} stanowiły także nawoływanie do popełnienia przestępstwa.

x/ zaangażowanie uczniów szkół średnich do akcji propagandowej w Warszawie i Toruniu wywołało protesty rodziców przekazane bezpośrednio L. MOCZULSKIEMU.

xx/ w rocznicę 11 listopada zorganizowano nielegalne zgromadzenia niezależnie od Warszawy, w Lublinie i Gdańsku.

xxx/ przykładowo głoszone hasło o treści : "Areszt Moczulskiego, hańba Jagielskiego".

W 1980 r. w okresie poprzedzającym wybory do Sejmu PRL, L. MOCZULSKI i inni członkowie "KPN" podjęli akcję propagandową mającą na celu utworzenie własnych punktów wyborczych, lansujących "Program wyborczy "KPN". Służyło to w istocie wywołaniu reakcji określonych, wrogich Polsce środowisk na Zachodzie. Znamienne jest przy tym, że emigracyjne ośrodki polityczne w Londynie rozważały kwestię przyjęcia w skład "Rady Narodowej" - tzw. sejmu polskiego na emigracji L. MOCZULSKIEGO. Koncepcja ta została zarzucona z uwagi na obawę, że może to spowodować wszczęcie śledztwa przeciwko L. MOCZULSKIEMU^{x/}.

3. organizowaniu nielegalnych zgromadzeń i pochodów ulicznych z okazji wydarzeń wymienionych w pktcie 2 przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie i innych miastach^{xx/}, podczas których rozpowszechniano opracowania "KPN", wygłaszano przemówienia przy zastosowaniu środków nagłaśniających, wznoszono okrzyki - rozpowszechniając w ten sposób wrogie treści szkalujące system społeczno-polityczny PRL oraz godzące w sojusz polsko-radziecki.

W związku z ogłoszeniem przez emigracyjne ugrupowania roku 1979, "rokiem katyńskim," L. MOCZULSKI i inni członkowie "KPN" podjęli publiczne akcje mające na celu uczczenie tej rocznicy. Znamienne jest przy tym, że fakt utworzenia "KPN" zbiegł się z ogłoszeniem w Londynie obchodów katyńskich. Działania te polegały m.in. na zorganizowaniu manifestacji na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie, tworzeniu symbolicznych grobów katyńskich i zaciąganiu wart honorowych przy angażowaniu

x/ koncepcja ta wynika z treści listu emigracyjnego premiera K. SABBATA zabezpieczonego na przeszukaniu w dniu 24. 10. 1980 r. u Zb. WOŁYŃSKIEGO.

xx/ przykładowo : 11. 11. 1980 r. w Lublinie w rejonie uniwersytetu, członkowie "KPN" zorganizowali nielegalne zgromadzenie w trakcie którego m.in. studenci KUL wznosili hasła : "precz z komunizmem", "Katyń - pomścimy". 1. 09. 1979 r. w Warszawie przed Grobem Nieznanego Żołnierza zorganizowano nielegalne zgromadzenie, podczas którego m.in. N. MILEWSKA ogłosiła powstanie "KPN". W trakcie manifestacji wznoszono hasła antysocjalistyczne i antyradzieckie.

uczniów szkół średnich z Warszawy^{x/}.

4. organizowaniu konferencji prasowych z akredytowanymi w Polsce dziennikarzami państw zachodnich, w trakcie których m. in. L. MOCZULSKI rozpowszechniał cele działania "KPN" i informował o bieżących akcjach. Przekazywane informacje w swej treści godziły w ustrój PRL i PZPR. Wręczał on także przy tej okazji teksty oświadczeń, komunikatów i rezolucji "KPN".^{xx/}
5. nawiązywaniu kontaktów z cudzoziemcami w celu przekazywania opracowań "KPN" o treści jak wyżej do wykorzystania przez zagraniczne środki masowego przekazu, w tym ośrodki dywersji politycznej.

Z ustaleń wynika, że rolę "kuriera" spełniał m. in. obywatel USA zamieszkały od 1974 r. na stałe w Polsce, Zbigniew WOŁYŃSKI, u którego w wyniku przeszukania dokonanego w dniu 24.10.1980 r. zabezpieczono znaczne ilości opracowań "KPN", co dowodzi także o gromadzeniu ich w mieszkaniu wymienionego w celach archiwalnych. Organizował on także spotkania L. MOCZULSKIEGO i innych członków kierownictwa "KPN" z cudzoziemcami.

II. DZIAŁALNOŚĆ "KPN" ZA GRANICĄ

Działalność ta w głównej mierze polegała na :

1. tworzeniu ogniw strukturalnych "KPN" za granicą w postaci :
 - Biur Informacyjnych w Szwecji, Norwegii, RFN, Hiszpanii, Francji, USA i Kanadzie^{xxx/};

^{x/} w dniu 1.11.1979 r. na Cmentarzu Powązkowskim odbyła się tego rodzaju manifestacja, do zorganizowania której zaangażowano młodzież szkół średnich w Warszawie. W dniu 2.04.1980 r. zorganizowano nabożeństwo żałobne w Kościele Ojców Dominikanów w intencji ofiar Katynia. Ponadto na Cmentarzu Powązkowskim przy symbolicznym grobie katyńskim przemówienie wygłosił T. STANSKI.

^{xx/} w toku przeszukań mieszkania L. MOCZULSKIEGO zabezpieczono egz. zaproszeń na organizowane przez niego w mieszkaniu konferencje prasowe. Ponadto w prasie zachodniej ukazały się w 1980 r. materiały pochodzące z tych konferencji /"Czas", "Wiadomości Polskie"/.

^{xxx/} Biuro Informacyjne "KPN" w Szwecji prowadzone jest przez T. Strzyżewskiego i J. Klebana od przełomu 1979/1980 r. ; w Norwegii - przez W. Gauzę od przełomu 1979/1980 r. ; w USA - przez H. Szustera od 1980 r. ; w RFN - przez M. Pstrąg-Bieleńskiego od 1980 r. ; w Kanadzie - przez M. Orłowskiego od 1980 r. ; we Francji - przez T. Brzostka od 1.08.1980 r. ; w Hiszpanii - przez J. Radłowskiego od 1.08.1980 r. ; w W. Brytanii - przez F. Wilka od 1980 r.

49
21

- kół członkowskich "KPN" oraz obszarów i rejonów działania zrzeszających osoby działające na rzecz tego związku ;
- komórki wywiadu podległej bezpośrednio "Centralnemu Kierownictwu Akcji Bieżącej "KPN" w Polsce i "Pełnomocnikowi Generalnemu Rady Politycznej "KPN" za granicą.

2. nawiązywaniu współpracy z organizacjami i ugrupowaniami politycznymi , które statutowo prowadzą działalność mającą na celu szkolenie PRL i podrywanie jej autorytetu na forum międzynarodowym.

Z ustaleń wynika, że "KPN" utrzymywała kontakty z :

- "Radiem Wolna Europa", przekazując za pośrednictwem m. in. T. STRZYŻEWSKIEGO^{x/} ze Szwecji wiadomości dot. działań podejmowanych w Polsce przez członków "KPN" ;
- paryską "Kulturą", której dyrektor J. GIEDROYC jest dysponentem środków pieniężnych, przekazywanych nieformalnymi kanałami do Polski, celem finansowania różnych ugrupowań antysocjalistycznych, w tym m. in. "KPN"^{xx}
- "Ośrodkiem Legalistycznym", stanowiącym emigracyjny rząd polski w Londynie, który m. in. z funduszy własnych, jak też ze środków gromadzonych przez utworzony przez polonię "Fundusz Wolnego Słowa" oraz darowizn indywidualnych osób i środowisk emigracyjnych, finansuje działalność "KPN"
- "Północno Amerykańskim Studium Spraw Polskich" i jego wiceprzewodniczącym prof. Andrzejem EHRENKREUTZEM, który m. in. ułatwiał kontakty "KPN" z RWE, pomagał nawiązać kontakty przedstawicielom "KPN"

x/ T. Strzyżewski w 1977 r. wyjechał do Szwecji i odmówił powrotu do Polski. Wywiózł ze sobą dokumentację dot. GUKPPiW, którą rozpowszechniano na Zachodzie, szkalując system polityczny PRL. Przeciwno w/w toczy się postępowanie karne o ujawnienie tajemnicy.

xx/ powiązania L. Moczulskiego z paryską "Kulturą" datują się do 1977 r., kiedy to rozpoczęto finansowanie działalności antysocjalistycznego związku pn. "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Wskazują na to zarówno analizy poszczególnych egzemplarzy wydawnictwa "Kultura" jak i zeznania świadków.

20
22

- 6 -

z poszczególnymi członkami Kongresu USA z Komisji Spraw Międzynarodowych z inspiracji których L. MOCZULSKI w imieniu "KPN" miał przekazać na Zachód oświadczenie o gotowości przejęcia pełnego zadłużenia PRL wobec zagranicy w przypadku utworzenia rządu polskiego rekrutującego się z członków "KPN". Ponadto prof. A. EHRENKREUTZ organizował dostarczanie na potrzeby L. MOCZULSKIEGO i reprezentowanego przez niego związku przestępczego środków techniki poligraficznej^{x/};

- "Wolną Polską" organizacją utworzoną w 1975 r. przez Konstantego Zygryda HANFFA, który w 1969 r. wyjechał z Polski^{xx/} podając się za osobę narodowości niemieckiej.

Z ustaleń wynika, że organizacja "Wolna Polska" o profilu terrorystycznym, podejmowała na terenie USA szereg działań mających na celu zastraszenie osób z oficjalnych przedstawicielstw dyplomatycznych PRL, przysyłając listy z pogrózkami. W odniesieniu do emigrantów polskich przebywających w USA, pozytywnie nastawionych do PRL, K. Z. HANFF również podejmował akcje mające na celu zastraszenie tych osób.

Jednocześnie organizacja ta, za inspiracją Komisji Spraw Międzynarodowych Kongresu USA nawiązała współpracę, w tym m.in. w imieniu "KPN" z działającą w USA organizacją o profilu terrorystycznym i nastawieniu antyradzieckim o nazwie "Koalicja Wolna Rosja";

x/ powyższe wynika z treści korespondencji zabezpieczonej u Zb. Wołyńskiego w dniu 24.10.1980 r. podczas przeszukania.

xx/ z materiałów śledztwa wynika, że K. Z. Hanff podejrzewany jest przez organa ścigania USA o prowadzenie współpracy z SS i Gestapo w okresie II wojny światowej na terenie Polski i ZSRR, przy czym miał się przyczynić do wymordowania osób narodowości żydowskiej. Z dokumentów archiwalnych wynika, że we wniosku o wpisanie na listę narodowości niemieckiej K. Z. Hanff powoływał się na referencje funkcjonariusza policji z Berlina; do Wehrmachtu wstąpił jako ochotnik; jego brat służył w hitlerowskiej marynarce wojennej - w jednostce łodzi podwodnych - jako ochotnik.

- "Akcją Demokratów na rzecz Straussa", ugrupowaniem utworzonym^w związku z przeprowadzonymi w RFN wyborami. Aktywny udział w pracach tego ugrupowania brał przedstawiciel "KPN" Maciej PSTRAG-BIELENSKI^{x/}.

Skutkiem powyższych przejawów działalności "KPN" za granicą były demonstracje organizowane przed polskimi przedstawicielstwami zagranicznymi /dot. to placówek dyplomatycznych, przedstawicielstw LOT-u/^{xx/}

3. publikowaniu za granicą wywiadów prasowych udzielanych przez L. MOCZULSKIEGO występującego w charakterze przewodniczącego "Rady Politycznej "KPN". Wywiady te w swojej treści były jednoznacznie wrogie i nosiły cechy przestępstwa. Publikowano je m.in. w czasopiśmie polonii kanadyjskiej pt. "Czas", tygodniku zachodnioniemieckim "Der Spiegel", paryskiej "Kulturze", "Wiadomościach Polskich" stanowiących organ prasowy "Rady Uchodźstwa Polskiego" w Szwecji, telewizji zachodnioniemieckiej.^{xxx/} -

Opracowano w Biurze Śledczym MSW

x/ M. Pstrąg-Bieleński, jeden z najbliższych współpracowników L. Moczulskiego w 1979 r. wyjechał z Polski do RFN, gdzie w 1980 r. uzyskał azyl polityczny. Wyjazd ten stanowił misję specjalną zleconą przez L. Moczulskiego, która m.in. polegała na utworzeniu zagranicznych ogniw struktury "KPN". Jednocześnie M. Pstrąg-Bieleński na zlecenie L. Moczulskiego nawiązał kontakty z odwetowymi organizacjami w RFN oraz przedstawicielem CDU/CSU w Bonn.

xx/ przykładowo w USA tego rodzaju demonstracje odbyły się przed Konsulatem Generalnym PRL w Nowym Jorku w dniach : 22.03.1980 r., 15.10.1980 r., 15 i 22.11.1980 r., 6.12.1980 r. W Szwecji w dniu 22.07.1980 r. zorganizowano przed Konsulatem PRL w Malmo demonstrację wznosząc okrzyki i rozwijając transparenty o treści m.in. : "Państwo moskiewskie won z Polski".

xxx/ przykładowo: w numerze 36, 39, 40 tygodnika "Czas" z 1980 r. ; w nr 36 czasopisma "Der Spiegel" z 15.09.1980 r. ; w różnych numerach "Wiadomości Polskich" z 1980 r. ; czasopiśmie zachodnioniemieckim "Criticon" nr 57 ze stycznia-lutego 1980 r. ; w dniu 8.09.1980 r. telewizja zachodnioniemiecka zamieściła wywiad z L. Moczulskim, w którym podważał on polskość rządu PRL.

Warszawa, dnia listopada 1981 r.

T a j n e

Egz.Nr...

N O T A T K A

sporządzona w oparciu o analizę materiałów procesowych, pod kątem zasadności objęcia śledztwem dalszych uczestników antypaństwowego związku pn. "Konfederacja Polski Niepodległej"

W okresie od 23 września 1980 roku do 5 marca 1981 roku Biuro Śledcze MSW, współdziałając z Departamentem III MSW przeprowadziło postępowanie karne w sprawie czynności przygotowawczych mających na celu obalenie przemocą ustroju PRL, podjętych przez członków antypaństwowego związku pn. "Konfederacja Polski Niepodległej" /art. 123 kk w zw. z art. 128 § 1 kk/.

Zakresem tego postępowania objęto także inne czyny dokonane przez uczestników wymienionego związku przestępczego. Dotyczy to w szczególności poniżania ustroju i naczelnych organów PRL /art. 270 § 1 w zw. z art. 273 § 1 kk/, a także wejścia w porozumienie z obcymi organizacjami działającymi na szkodę interesów politycznych PRL /art. 132 kk/, bądź godzenie w jedność sojuszniczą Polski /art. 133 kk/.

W ramach tego śledztwa, w okresie od 23 września do 8 grudnia 1980 r. przedstawiono zarzuty i tymczasowo aresztowano : Roberta Leszka Moczulskiego, Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego, Tadeusza Jandziszaka, Zygmunta Goławskiego, Jerzego Sychuta, Krzysztofa Bzdyla i Wojciecha Ziemińskiego.

- 2 -

W dniu 6 marca br. Prokuratura Wojewódzka w Warszawie skierowała do Sądu Wojewódzkiego akt oskarżenia przeciwko czterem członkom kierownictwa "KPN": R.L.Moczulskiemu, R.Szeremietiewowi, T.Stańskiemu i T.Jandziszakowi.

W celu uproszczenia śledztwa, do odrębnego postępowania wyłączono materiały dotyczące:

1. tzw. obszaru centralnego "KPN", z siedzibą w Warszawie. W ramach tego postępowania dokumentuje się przestępczą działalność Z.Goławskiego z Siedlec^{x/} ;
2. tzw. obszaru południowego "KPN", z siedzibą w Krakowie. W ramach tego postępowania dokumentuje się przestępczą działalność K.Bzdyla^{x2/} ;
3. tzw. obszaru północnego "KPN", z siedzibą w Szczecinie. W ramach tego postępowania dokumentuje się przestępczą działalność J.Sychuta^{x3/} i M.Lachowicza^{x4/}.

x/ Z.Goławski był tymczasowo aresztowany w okresie od 14.11.1980 r. do 12.05.1981 r.

x2/ K.Bzdyl był tymczasowo aresztowany w okresie od 6.12.1980 r. do 4.06.1981 r.

x3/ J.Sychut był tymczasowo aresztowany w okresie od 8.12.1980 r. do 22.04.1981 r.

x4/ M.Lachowiczowi zarzut przedstawiono w dniu 19.08.1981 r. Aresztu nie stosowano.

- 3 -

4. tzw. obszaru zachodniego "KPN", z siedzibą we Wrocławiu. W tym postępowaniu nie występują osoby podejrzane ;
5. tzw. Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu. W ramach tego postępowania przedstawiono zarzuty W. Ziemińskiemu^{x/} z Warszawy, dokumentując jego przestępczą działalność.

Działalność represyjna i przedsięwzięcia operacyjne, podjęte w stosunku do członków antypaństwowego związku "KPN" doprowadziły do ujawnienia - przed organami ścigania - wszystkich istotnych faktów charakteryzujących przestępcze poczynania osób zaangażowanych w "KPN" oraz do zaniechania działalności w ramach tego związku przez aktywnych jego "działaczy". Potwierdziły to m.in. pisemne oświadczenia osób z "obszaru południowego "KPN" i złożone przez nie wyczerpujące zeznania, w tym zwłaszcza K. Gąsiorowskiego, co było podstawą do wydania przez Prokuraturę Wojewódzką w Warszawie postanowienia o umorzeniu śledztwa przeciwko wymienionemu.

Od rozpoczęcia procesu karnego przeciwko R. L. Moczulskiemu i innym, tj. od 15 czerwca 1981 r. wystąpiły okoliczności, które spowodowały wznowienie działalności "KPN" w oparciu o zreorganizowaną strukturę. W szczególności na uwagę zasługują :

x/ W. Ziemiński był tymczasowo aresztowany od 13.11.1980 r. do 13.03.1981 r. Akces do "KPSN" zgłosiło kilkanaście osób /b. oficerowie legionów J. Piłsudskiego, II Rzeczypospolitej i członków zbrojnego podziemia z okresu okupacji/. "KPSN" wydawała pismo pt. "Rzeczpospolita", redagowane przez W. Ziemińskiego, w którym zamieszczone były sformułowania godzące w jedność sojuszniczą i poniżające ustrój PRL. Celem poczynañ "KPSN" był m.in. bojkot wyborów, zmiana ordynacji wyborczej /art. 270 § 1 w zw. z art. 273 § 1 i 276 § 1 w zw. z art. 10 § 2 kk/.

- 4 -

1. bezzasadne decyzje Sądu Wojewódzkiego w Warszawie o uchyleniu tymczasowego aresztowania wobec oskarżonych^{x/} ;
2. wykorzystywanie przez oskarżonych, przy jednoczesnym braku reakcji ze strony sądu, sali rozpraw do głoszenia i propagowania działalności "KPN" oraz składania oświadczeń godzących w ustrój PRL, PZPR a także w stosunki sojusznicze Polski ;
3. wejście w struktury NSZZ "Solidarność" osób z "KPN" i utworzenie nielegalnego^{x2/} ugrupowania pn. "Komitet Obrony Więzionych za Przekonania", z czym wiąże się wykorzystywanie bazy poligraficznej "Solidarności" do druku, następnie rozpowszechnianych, nielegalnych wydawnictw ;
4. różne akcje propagandowe na rzecz uwolnienia tymczasowo aresztowanych R.L.Moczulskiego i innych, podejmowane m.in. przez NSZZ "Solidarność". Akcje te stanowią presję na organa państwowe i niezawisłość sędziowską.

Podejmowane w sprawach wyłączonych czynności procesowe, a w szczególności :

x/ oskarżeni w okresie pozostawania na wolności od 4.06. do 9.07.1981 r. podjęli programową działalność organizacyjną, angażując wiele osób z różnych środowisk społecznych.

x2/ w dniu 27.09.1981 r. I Zjazd NSZZ "Solidarność" objął mecenatem powstałe w całym kraju "Komitety Obrony Więzionych za Przekonania" uznając je za wewnętrznie związane agendy kontrolujące wykonanie pkt. 3 i 4 "porozumień sierpniowych" z Gdańska.

- 5 -

1. przeszukania dokonane w dniu 28.09.br. w Bielsku-Białej u K.Gąsiorowskiego, w dniu 21.10.br. w Katowicach u T.Baranowskiej, w dniu 29.08.br. w Częstochowie u J.Królikowskiego ;
2. zeznania świadków i inne ustalenia, w szczególności dot. J.Chmielewskiego z Płocka w związku z jego działalnością w "KPN" na tym terenie ; W.Ziemińskiego z Warszawy na skutek utworzenia przez niego nielegalnego związku pn."Klub Służby Niepodległości"

pozwoiliły na ustalenie niektórych elementów dot. działalności krajowej i zagranicznej "KPN" w zmiennej strukturze organizacyjnej^{x/}.

Z zakwestionowanych dokumentów wynika, że od 23.07.br. związkiem antypaństwowym "KPN" kieruje K.Gąsiorowski z Krakowa, który pełni funkcję "przewodniczącego Rady Politycznej "KPN" i jednocześnie szefa "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej" tego związku.

W dokumentach tych również podany jest 14-osobowy skład "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN", do którego m.in. wchodzi :

1. Henryk Strzutka z Katowic, jako zastępca "p.o. przewodniczącego Rady Politycznej "KPN" i "szef obszaru V "KPN", tzw.

x/ struktura "KPN" została dopasowana do istniejącego podziału administracyjnego Polski. Utworzono 8 obszarów obejmujących wszystkie województwa, które w nazewnictwie tego związku określa się jako "okręgi". Kierują nimi osoby nie występujące uprzednio jawnie w działalności "KPN".

- 6 -

śląsko-dąbrowskiego. Aktualnie wiceprzewodniczący Zarządu Regionalnego NSZZ "Solidarność" w Katowicach^{x/} ;

2. Teresa Baranowska z Katowic, jako odpowiedzialna za działalność "Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania" oraz za sprawy finansowe "KPN"^{x2/}. Aktualnie członek prezydium Zarządu Regionalnego NSZZ "Solidarność" w Katowicach ;
3. Zygmunt Goławski z Siedlec, jako przedstawiciel "Rady Politycznej "KPN"^{x3/} ;
4. Tadeusz Jandziszak z Wrocławia, jako "szef obszaru III "KPN" /jeden z czterech oskarżonych w toczącym się procesie członków kierownictwa "KPN"/.

Organizację ogniw "KPN" poza terenem Polski ilustruje "instrukcja" zagraniczna Nr 2", sporządzona przez K.Gąsiorowskiego, sygnowana nazwiskiem R.L.Moczulskiego.

x/ w wyniku przeszukania dokonanego u J.Królikowskiego zakwestionowano legitymację "KPN", które wg. zeznań J.Królikowskiego zostały podpisane przez H.Strzutkę, upoważnionego do wystawiania tego rodzaju dokumentów.

x2/ nie pełni ona funkcji "skarbnika "KPN" /tą osobą jest R.Kahl-Stachniewicz/, jednakże zakwestionowane u T.Baranowskiej dokumenty wskazują, iż prowadzi ona rozliczenia finansowe związane z wydawaniem nielegalnego biuletynu pt."Wolność", produkcją znaczków "KPN", z przekazywaniem pieniędzy na finansowanie działalności "KPN", czego dowodem jest pokwitowanie T.Jandziszaka z dn. 11.09.br., odbioru od T.Baranowskiej kwoty 32 tys. zł.

x3/ w dn. 18.09.br.Wydz.Śled.KWMO w Siedlcach wystąpił z wnioskiem do tamt.Prok.Woj.o przedstawienie zarzutu i tym.aresztowanie Z.Goławskiego w zw. z dopuszczeniem się przez niego przestępstwa szkalowania ZSRR w kolportowanych, nielegalnych wydawnictwach /art.273 § 1 w zw. z art.270 § 1 kk/.

- 7 -

Odnośnie spraw wojskowych K.Gąsiorowski, występujący jako "przewodniczący Rady Politycznej "KPN", wystosował pismo^{x/} do "emigracyjnego rządu londyńskiego". Z treści listu wynika żądanie ustanowienia "inspektora MON d/s krajowych". Osoba ta ma pokierować wojskowymi przygotowaniami "KPN" do działań w Polsce w warunkach :

- zewnętrznej interwencji zbrojnej w Polsce ;
- ogłoszenia przez rząd PRL stanu wyjątkowego ;
- niespodziewanego aresztowania członków działaczy grup opozycyjnych i NSZZ "Solidarność".

x

x

x

W świetle dotychczasowych ustaleń należałoby rozważyć :

1. przedstawienie zarzutów i zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec :
 - a/ K.Gąsiorowskiego, pełniącego obowiązki "przewodniczącego Rady Politycznej "KPN" i koordynującego działalność tego związku po aresztowaniu R.L.Moczulskiego ;
 - b/ T.Baranowskiej, członka "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN", odpowiedzialnej za sprawy "Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania" i

x/ brudnopis odnaleziony u K.Gąsiorowskiego nosi datę 20 września br.

- 8 -

organizowanie zbiórek pieniężnych na działalność statutową "KPN";

c/ H.Strzutki, pełniącego obowiązki zastępcy "p.o. przewodniczącego Rady Politycznej "KPN" i "szefa obszaru V" w Katowicach;

2. uzupełnienie zarzutów Z.Goławskiemu o prowadzenie przestępczej działalności po uchyleniu wobec niego aresztu. W odniesieniu do w/w istnieją podstawy także do zastosowania tymczasowego aresztowania. Z wnioskiem takim wystąpiła KWMO w Siedlcach;

3. uzupełnienie zarzutów W.Ziemińskiemu.
Decyzja o ew. zastosowaniu tymczasowego aresztowania winna być poprzedzona zebraniem danych o jego działalności w ramach "Klubu Służby Niepodległości".

Rozstrzygnięcia karne w odniesieniu do osób, o których mowa wyżej wymagają pilnego uzupełnienia - poprzez czynności operacyjne a następnie procesowe - dotychczas zebranego materiału dowodowego. W szczególności przed ewentualnym przedstawieniem zarzutów i zastosowaniem tymczasowych aresztowań należałoby:

1. pogłębić posiadane dotąd informacje na temat przejawów działalności osób wymienionych jako członków "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej "KPN". Szczególne znaczenie dowodowe posiadają informacje dot. faktów i zdarzeń charakteryzujących działalność niektórych osób w ramach reaktywowanego antypaństwowego związku "KPN" /posiedzenia, redagowanie dokumentów, przekazywanie informacji za granicę itp./;

- 9 -

2. wskazać osoby, które mogłyby w powyższych sprawach złożyć pozytywne zeznania ;
3. zebrać dane umożliwiające rozszyfrowanie celów, zadań i metod pracy komórek utworzonych w wyniku reorganizacji krajowej i zagranicznej struktury "KPN" /wiąże się to z analizą zakwestionowanych materiałów u K.Gąsiorowskiego/.

Czynności procesowe związane z przestępczą działalnością K.Gąsiorowskiego, T.Baranowskiej i H.Strzutki będą wykonywane w ramach śledztwa dot. "obszaru południowego "KPN", zaś w stosunku do Z.Goławskiego - w sprawie karnej dot. "obszaru centralnego "KPN".-

68
70

Notatka informacyjna

Prokuratura Wojewódzka w Warszawie w dniu 23 września 1980 r. wszczęła śledztwo przeciwko Robertowi Leezkowi Moczulskiemu, któremu przedstawiono zarzut o to, że we wrześniu 1980 roku w Warszawie w wywiadzie opublikowanym w dniu 15 września br. w zachodnio-niemieckim tygodniku "Der Spiegel" poniżył naczelne organy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej kwestionując polskość tych organów oraz sprawowanie przez nie kierownictwa w kraju t.j. o przestępstwo określone w art.270 § 1 kk w zw. z art.273 § 1 kk.

Jednocześnie w dniu 23 września br. zastosowano wobec Roberta Leezka Moczulskiego areszt tymczasowy.

Przedstawienie powyższego zarzutu znajduje uzasadnienie w materiale dowodowym jaki stanowi Nr 38 tygodnika "Der Spiegel" z 15 września br. w którym zamieszczony jest pełny wywiad z R.L.Moczulskim. Na jedno z typów dziennikarza zachodnio-niemieckiego odpowiadając telefonicznie R.Moczulski oświadczył, że jego postulaty nie są adresowane do obecnego kierownictwa Polski "... które nie można określić zarówno jako kierownictwo, jak i jako polskie".

W dniu 30 października br. uzupełniono R.L.Moczulskiemu zarzut o popełnienie przestępstwa z art. 132 kk o to, że w okresie od września 1979 roku do września 1980 r. w kraju i poza granicami państwa polskiego, występując w imieniu nielegalnego związku pod nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej" w celu działania na szkodę interesów politycznych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wazedł w porozumienie z przedstawicielami obcych organizacji zagranicznych m.in. z Konstantym Zygfrydem Hanffem reprezentującym w USA organizację pod nazwą "Free Poland".

Zarzut ten znajduje oparcie w dowodach uzyskanych w toku przeszukania przeprowadzonego u obywatela USA Zbigniewa Wożyńskiego w dniu 24 października 1980 roku. Podczas tej czynności odnaleziono szereg pism i listów, których treść wskazuje na istnienie powiązań pomiędzy

- 2 -

R.Moczulskim o reprezentantami zagranicznych organizacji. W szczególności wynika to z treści listu z 3.09.1980 r. kierowanego do Macieja Patraga-Bieleńskiego pełnomocnika KPN w RFN, przez Konstantego Hanffa, działacza organizacji "Free Poland" w USA.

Autor listu prosi o przekazanie go R.Moczulskiemu i stwierdza, że w obecnej sytuacji niezbędne jest aby "L.M. wystosował dokument stwierdzający bez żadnych warunków wstępnych, że nowy Rząd koalicyjny składający się w większości z czynnych obecnie ugrupowań politycznych, zrzeszonych w KPN przyjmuje na siebie wszystkie zobowiązania finansowe PRL.

W piennym sprawozdaniu tego samego autora z 27.09.1980 r. stwierdza on, że "niektórzy kongresmeni USA otrzymali oświadczenie organizacji Wolna Polska /Free Poland/ i zostali całkowicie przekonani co do potrzeby poparcia wysiłków narodu polskiego oraz KPN zmierzających do utworzenia państwa niezależnego i demokratycznego.

Podczas tego samego przesłuchania zakwestionowano pismo R.L.Moczulskiego /bez daty/ skierowane do prof.A.Ehrenkrautza przedstawiciela Północno Amerykańskiego Studium Spraw Polskich w USA z treści którego wynika, że KPN otrzymała na swoją działalność za pośrednictwem paryskiej "Kultury" 6.000 franków oraz 1.000 dolarów USA. Istnienie powiązań R.Moczulskiego z ośrodkami antypolekimi na zachodzie zwłaszcza w zakresie spraw finansowych znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadka złożonych w toku niniejszego postępowania w dniach 16,17 i 18 listopada 1980 r.

Aktualnie podejmowane są czynności zmierzające do uzyskania za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych pełnych informacji o organizacji "Free Poland" i podejmowanych przez nią działaniach wymierzonych przeciwko interesom PRL. Za pośrednictwem polskich placówek dyplomatycznych otrzymano szereg materiałów /pism, komunikatów, ulotek/ kolportowanych przez pełnomocników KPN na Zachodzie

- 3 -

ustanowionych przez R.L.Moczulskiego. Z tego samego źródła pochodzą również zachodnie czasopiisma antysocjalistyczne np. "Czas" w których publikowane są wywiady z R.Moczulskim o treści wrogiej ustrojowi PRL. Inne materiały zostaną nadesłane przez te placówki w terminie późniejszym.

Z zeznań świadka przesłuchanego w dniu 28.XI.br. w Krakowie wynika, że Moczulski utrzymywał kontakty zagraniczne między innymi poprzez konferencje prasowe z dziennikarzami zagranicznymi i przekazywanie informacji drogą telefoniczną. Niezależnie od tego KPN posiada swoich przedstawicieli za granicą w RFN M.Petruga-Bieleńskiego a w Szwecji T.Strzyżewskiego.

Niezależnie od powyższych zarzutów Robert Leszek Moczulski pozostaje ponadto pod zarzutem, że w okresie do sierpnia 1980 r. w Warszawie i innych miejscowościach, brał udział w związku posługującym się nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej", którego celem jest działalność przestępcza polegająca między innymi na rozpowszechnianiu wydawnictw pozbawionych debitu komunikacyjnego, których treść wyznaczona jest przeciwko ustrojowi PRL, tj. o przestępstwo z art. 276 § 1 kk.

Poza zebranych w szerokim zakresie materiałów dowodowych w postaci wydawnictw, pism i ulotek o treści skierowanej przeciwko ustrojowi PRL zakwestionowanych podczas przesłuchań również z zeznań świadków przesłuchanych w listopadzie br. wynika, że w lipcu i sierpniu 1979 r. w Warszawie odbyły się rozmowy na temat powołania KPN. W rozmowach tych uczestniczyli Leszek Moczulski, T.Stański i R.Szromietów. W dniu 1 września 1979 roku powołany został Związek pod nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej". Na czele Rady Politycznej tego związku stanął Leszek Moczulski. Rada ta ustalała główne kierunki działania KPN. Drugim podstawowym organem KPN jest Kierownictwo Akcji Bieżącej - organ wykonawczy. Utworzono 4 obszary tzw. Akcji Bieżącej.

- 4 -

- I. Centralny w Warszawie - kierownik T. Stański
- II Południowy w Krakowie
- III Zachodni we Wrocławiu
- IV Północny w Szczecinie.

"Deklarację ideową KPN" opracował Moczulski, Szański i Szeremietiew. W dniu 16 listopada br. w Warszawie miało odbyć się spotkanie Rady Politycznej KPN. Do spotkania tego jednak nie doszło z powodu nieobecności R. Szeremietiewa.

Natomiast 22 b.miesiąca na spotkaniu w Krakowie ustalono, że mimo aresztowania Moczulskiego i Szańskiego KPN będzie działała a przewodniczącym Rady Politycznej będzie R. Szeremietiew. Z zeznań świadków wynika ponadto, że w b.r. odbyły się spotkania KPN-u w Jeleniej Górze, Łądku Zdroju, Warszawie i w Krakowie. Spotkanie w Łądku Zdroju prowadził Leszek Moczulski. Szeremietiew dokonał oceny sytuacji w kraju. Ponadto w Jeleniej Górze podjęto uchwałę zalecającą podział funkcji między Moczulskim i Szańskim.

W oparciu o zeznania świadków ustalono również strukturę organizacyjną KPN-u. Przewodniczącym Rady Politycznej, ^{Radzie tej} którym jest Moczulski, podlegają kierownictwa Akcji Bieżącej. Poza granicami kraju KPN posiada swoje ośrodki m.innymi w Szwecji, które finansują krajową działalność KPN. Konfederacja Polski Niepodległej dysponuje funduszami pochodzącymi ze składek członkowskich /miesięczna składka dla pracujących 50 zł, dla niepracujących 10 zł./ z datków z organizowanych i uzyskanych kwot ze sprzedaży własnych wydawnictw.

Z zeznań przesłuchanego ~~wskazując~~ świadka wynika, że jego rolą było rozpowszechnianie wydawnictw, których część otrzymywał bezpośrednio od Moczulskiego.

W nocy z dnia 26/27 listopada br. kierownictwo Południowego Obszaru Akcji Bieżącej KPN w Krakowie postanowiło przerwać działalność tej organizacji wobec wdrożenia postępowania karnego w stosunku do centralnego kierownictwa KPN pod zarzutem przynależności do nielegalnej organizacji mającej na celu przestępstwo. Decyzję tę podjęli jak zeznaje

- 5 -

"działając w ramach obowiązującego w Polsce prawa".

W dniu 13 listopada 1980 r. przedstawiono zarzut Wojciechowi Ziemińskiemu o to że w okresie od 1978 r. do 11 listopada 1980 r. w Warszawie brał udział w związku pod nazwą "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, a następnie w związku pod nazwą "Komitet Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu", których celem jest działalność przestępcza polegająca m.in. na drukowaniu i rozpowszechnianiu ulotek oraz pism szkalujących ustroj PRL tj. o przestępstwo z art. 276 § 1 w zw. z art. 270 § 1 w zw. z art. 273 § 1 kk i w zw. z art. 10 § 1 kk.

Jednocześnie zastosowano wobec Wojciecha Ziemińskiego areszt tymczasowy.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów, bezdebitowych wydawnictw i zeznań świadków wynika, iż:

- Wojciech Ziemiński był jednym ze współzałożycieli nielegalnego związku pod nazwą "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela" w którym aktywnie działał do grudnia 1979 r. /zeznanie świadka/.
- w ROPCIO spełniał m.in. inną funkcję skarbnika gromadzącego fundusze na działalność opozycyjną przekazywane do Polski przez redaktora paryskiej "Kultury" Jerzego Giedroycia. Ze sprawozdania finansowego jakie złożył W. Ziemiński wynikało, że na tę działalność rozdysponowano w okresie od czerwca 1978 roku do grudnia 1979 r. kwotę około 1,5 miliona złotych /zeznanie świadka/.
- w lutym 1979 r. W. Ziemiński zorganizował nielegalny związek pod nazwą "Komitet Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu". Głównym celem programowym tego związku jest dążenie do zmiany ordynacji wyborczej i przeprowadzenie "wolnych wyborów" do Sejmu PRL. /bezdebitowe pismo "Rzeczpospolita" nr 11-12/80/.

778
93
75

- 6 -

- w dniu 10 lutego 1980 r. KPSN wydał ulotkę zatytułowaną "Prawa i godność narodu" opatrzoną m.in. nazwiskiem W.Ziembińskiego. Ulotka ta w swej treści nawołuje do bojkotu wyborów do Sejmu PRL oraz zawiera stwierdzenie, że dotychczasowe wybory były oczywistą fikcją, mającą na celu upozorowanie legalności monopolu władzy ZSRR". /zakończona ulotka/
- Wojciech Ziembiński jest redaktorem bezdebitowego pisma "Rzeczpospolita", w którym zamieszczane są teksty szkalujące ustrój PRL. W numerze 11-12 tego pisma z października 1980 roku W.Ziembiński zamieścił artykuł zatytułowany "Kracje narodowego jednoczenia", w którym stwierdza, że "powołany w rezultacie głosowania Sejm PRL i wyłonione przez niego organy władzy państwowej nie reprezentują Narodu Polskiego. Są jedynie racznikami partii komunistycznej, wyrazicielem narzuconego przez ościenne mocarstwo systemu totalitarnego" /pismo "Rzeczpospolita" nr 11/12/80/.
- Wojciech Ziembiński był organizatorem manifestacji w dniach 14 i 15 sierpnia 1980 roku w Warszawie na ul.Krakowskie Przedmieście i na Ogórkowcach, podczas których wygłosił publiczne przemówienia o treści antysocjalistycznej /pismo "Rzeczpospolita" nr 11-12/80/.
- Jako redaktor pisma "Rzeczpospolita" W.Ziembiński jest organizatorem zuplecza technicznego na potrzeby wydawniczo powierzać sporządzenie maszynowych tekstów poszczególnych numerów pisma z przeznaczeniem do druku./ zeznanie świadka/.

II. W dniu 14 listopada 1980 r. przedstawiono zarzut Zygmuntowi Michałowi Goławskiemu o to, że w okresie od września 1979 r. do listopada 1980 r. w Siedlcach i w Warszawie brał udział w związku pod nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej", którego celem jest działalność przestępcza polegająca m.in. na drukowaniu i rozpowszechnianiu ulotek oraz pism szkalujących ustrój PRL, tj. o przestępstwo z art. 276 § 1 w zw. z art. 270 § 1 w zw.z art.273 § 1 kk i w zw.z art.10 § 1 kk.

- 7 -

Jednocześnie zastosowano wobec Z. Goławskiego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego Zygmunt Goławski czynnie uczestniczy w działalności opozycyjnej od 1979 r. i jest uczestnikiem "Konfederacji Polaków Niepodległej".

W następstwie wielokrotnych przeszukań zakwestionowano u Z. Goławskiego szereg wydawnictw bezdebetowych i pism ulotnych w niektórych przypadkach w znacznej ilości egzemplarzy. W dniu 12 listopada br. odnaleziono m.in. kalki matrycowe wypełnione treścią artykułu pod tytułem "Wojna z Rosją o Niepodległość".

Z zeznań szeregu świadków wynika, iż Z. Goławski w latach 1979-1980 udostępniał różnym osobom jak również odeprzedał broszury o treści antysocjalistycznej firmowane między innymi przez KPN. Był również organizatorem dyskusji politycznych w oparciu o posiadane wydawnictwa bezdebetowe.

Zygmunt Goławski uczestniczył w tzw. Zjeździe KPN w Łódzku Zdroju, które odbywało się w dniu 26 lipca 1980 r. w mieszkaniu prywatnym. Zgromadzenie to zostało rozwiązane przez Wydział Społeczno-Administracyjny Urzędu Wojewódzkiego w Wałbrzychu /notatka urzędowa/.

IV. W dniu 15 listopada 1980 r. przedstawiono zarzut Tadeuszowi Stońskiemu o to, że; w okresie od września 1979 r. do 13 listopada 1980 r. w Warszawie, brał udział w związku pod nazwą "Konfederacja Polaków Niepodległej", którego celem jest działalność przestępczo polegająca m.in. na drukowaniu i rozpowszechnianiu ulotek oraz pism eskalujących ustrój PRL, tj. o przestępstwo z art. 276 § 1 w zw. z art. 270 § 1 w zw. z art. 273 § 1 kk w zw. z art. 10 § 1 kk.

W dniu 15 listopada br. Tadeusz Stoński został tymczasowo aresztowany.

Fakt przynależności T. Stańskiego do KPN został potwierdzony zakwestionowaną podczas przeszukania legitymacją tego związku wystawioną na jego nazwisko za numerem 11002. Dokument ten podpisał R.L. Moczulski jako przewodniczący Rady Politycznej KPN.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje ponadto, iż T. Stański epokowo czołową rolę w KPN i jest jednym ze współautorów jego programu. Działał zwłaszcza w jednej z podstawowych komór organizacyjnych tego związku tzw. Kierownictwie Akcji Bieżącej. Jest to organ wykonawczy realizujący zadania wytyczone przez Radę Polityczną KPN /zeznanie świadka/. Znajduje to potwierdzenie w odnalezionych podczas przeszukania u R.L. Moczulskiego naczynopisach zatytułowanych "Ocena i zadania KPN na dzień 26 i 27 08.1990 r." Pisma te oznaczone klauzulą poufne firmowane są nazwiskiem T. Stańskiego w imieniu Kierownictwa Akcji Bieżącej. Z zeznań jednego ze świadków wynika, iż T. Stański kierował tzw. Centralnym Obszarem Akcji Bieżącej. Ponadto z treści komunikatu KAB KPN zamieszczonego w antysocjalistycznym piśmie polonijnym "Czas" z 25 października 1990 r. wynika, iż Kierownictwo Akcji Bieżącej po aresztowaniu R.L. Moczulskiego powierzyło prowadzenie spraw organizacyjnych KPN Tadeuszowi Stańskiemu.

Na oparciu o zeznanie świadka ustalono również, iż T. Stański w ostatnim czasie inspirował utworzenie grup do akcji kolportażu ulotek. Wydatkował pieniądze na zakup środków drukarskich i papieru. Delegował również świadka do przewozu ulotek na teren w Łodzi.

Dalsze czynności śledcze podejmowane przez organy prowadzące postępowanie zmierzają do pełnego wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy o załączona zakresu i rozmiarów przestępczej działalności wyżej wymienionych podejrzanych.

Opracowano
w Prokuraturze Wojewódzkiej
w Warszawie